

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O ZAŠTITI VAZDUHA**

Član 1

U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u članu 3 stav 1 u tački 16) nakon riječi: “sušnih područja” na kraju rečenice dodaju se riječi: “kao i alergnog polena.”

U stavu 1 nakon tačke 30) dodaju se tri nove tačke koje glase:

“31) aglomeracija je zona na urbanom području koja ima 250 000 stanovnika ili gustinu naseljenosti veću od 250 stanovnika /km²;

32) mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u gradskom području je mjerno mjesto gdje su nivoi zagađenja reprezentativni za izloženost ukupnog gradskog stanovništva;

33) integrisana dozvola je odluka nadležnog organa donijeta u formi rješenja kojom se odobrava puštanje u rad postrojenja ili njegovog dijela, u skladu sa zakonom kojim se uređuje integrisano spriječavanje i kontrolu zagađenja.”

Član 2

U članu 4 stav 2 riječi: “organ uprave nadležan za meteorološke i hidrološke poslove (u daljem tekstu: Hidrometeorološki zavod)” zamjenjuju se riječima:” organ uprave nadležan za hidrometeorološke poslove (u daljem tekstu: Zavod)”.

Član 3

U članu 6, umjesto riječi:” vrši inspekcijske poslove”, dodaju se riječi „koordinira programima obezbjeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka”.

Član 4

U članu 7 stav 1 alineja 1 riječi „Hidrometeorološki zavod” zamjenjuju se riječima:”Zavod”.

U stavu 1 alineja 2 mijenja se i glasi:

”Akreditaciono tijelo Crne Gore nadležno je za sprovođenje postupka akreditacije pravnih lica u oblasti praćenja kvaliteta vazduha, emisija iz stacionarnih izvora i praćenja kvaliteta goriva, u skladu sa zahtjevima standarda MEST EN ISO/IEC 17025.”

Član 5

U članu 9 stav 2, poslije riječi "svim zonama" dodaju se riječi „za sumpor dioksid, azot-
oksid i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen
monoksid, benzo(a)piren, kadmijum, arsen i niki.”

Član 6

U članu 11 stav 2 nakon tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5) alergnog polena.”

Član 7

Član 17 mijenja se i glasi:

”Praćenje kvaliteta vazduha, mjerenje emisija iz stacionarnih izvora i praćenje
kvaliteta goriva mogu da vrše pravna lica i preduzetnici koji imaju dozvolu izdatu od
Agencije.

Akreditaciono tijelo Crne Gore izdaje odgovarajući Sertifikat o akreditaciji na
osnovu potvrđene kompetentnosti pravnog lica ili preduzetnika u pogledu kadrova,
opreme i prostora, kao i tehničke osposobljenosti prema zahtjevima standarda MEST
ISO/IEC 17025 za poslove navedene u stavu 1 ovog člana.

Agencija izdaje dozvolu za vršenje poslova iz stava 1 ovog člana, na osnovu
odgovarajućeg sertifikata o akreditaciji, pravnom licu ili preduzetniku koji ispunjava
propisane zahtjeve, u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni obimom akreditacije.

Sertifikat o akreditaciji iz stava 3 ovog člana, izdat u stranoj zemlji, priznaje se ako
je međusobno priznavanje akreditacija regulisano međunarodnim odnosno bilateralnim
ugovorom sa matičnom državom stranog pravnog lica ili preduzetnika.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se u formi rješenja i objavljuje se u
"Službenom listu Crne Gore".

Protiv rješenja iz stava 6 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Pravna lica i preduzetnici iz stava 1 ovog člana dužna su da praćenje kvaliteta
vazduha i mjerenje emisija iz stacionarnih izvora obavljaju u skladu sa propisom iz člana
15, odnosno člana 16 ovog zakona, a praćenje kvaliteta goriva u skladu sa propisom iz
člana 30 stav 3 ovog zakona i da izvještaje o izvršenim mjerenjima dostave Agenciji do
15. u mjesecu za prethodni mjesec a godišnji izvještaj najkasnije do 1. marta tekuće za
prethodnu godinu.”

Član 8

Poslije člana 17, dodaju se dva nova člana 17a i 17b koji glasei:

” Priznavanje inostranog sertifikata

Član 17a

Izuzetno od stava 4 člana 17 ovog zakona, sertifikat o akreditaciji izdat u stranoj zemlji može priznati Ministarstvo, pod uslovom da obim akreditacije odgovara zahtjevima u pogledu referentnih metoda utvrđenih propisima donešenim na osnovu ovog zakona.

Priznavanje inostranog sertifikata o akreditaciji vrši se na osnovu zahtjeva koji Ministarstvu podnosi pravno lice ili preduzetnik kojem je za vršenje poslova praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija zagađujućih materija u vazduh ili praćenja kvaliteta goriva izdat sertifikat od inostranog akreditacionog tijela.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana naročito sadrži naziv i sjedište podnosioca zahtjeva i naziv i sjedište akreditacionog tijela koje je izdalo sertifikat o akreditaciji.

Uz zahtjev se prilaže kopija sertifikata o akreditaciji i prevod sertifikata o akreditaciji na crnogorskom jeziku.

Ispunjenost uslova iz zahtjeva cijeni komisija koju obrazuje Ministarstvo.

Komisija za priznavanje inostranog sertifikata Član 17b

Komisiju za priznavanje inostranog sertifikata o akreditaciji (u daljem tekstu: Komisija) čine:

- predstavnik Ministarstva;
- predstavnik Agencije;
- predstavnik Nacionalnog akreditacionog tijela Crne Gore;

U sastav komisije na predlog starješine Ministarstva može biti imenovano i stručno lice za određenu oblast, ako je to potrebno.

Predstavnik Ministarstva predsjedava komisijom.

O postupku procjene ispunjenosti uslova iz zahtjeva Komisija sačinjava izvještaj.

Na osnovu izvještaja iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje.

Rješenje iz stava 5 ovog člana je konačno.

Član 9

U članu 18 stav 1 poslije riječi: "životnu sredinu", na kraju rečenice dodaju se riječi: „odnosno u integrisanoj dozvoli.”

Član 10

U članu 19 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ministarstvo priprema godišnji izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije i dostavlja ga Vladi na usvajanje do 1.marta tekuće za prethodnu godinu.”

Član 11

U članu 21 stav 5 mijenja se i glasi:

„Plan se donosi najkasnije u roku od dvije godine od godine u kojoj su prvi put utvrđena prekoračenja dozvoljenog nivoa zagađenosti vazduha.”

Član 12

U članu 29 stav 2 briše se.

Član 13

Član 30 mijenja se i glasi:

“Tečna goriva naftnog porijekla
Član 30

Vrste tečnih goriva naftnog porijekla (u daljem tekstu: goriva), granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija, sadržaj aditiva na bazi metala i druge karakteristike koje gorivo mora da ispunjava u odnosu na zaštitu životne sredine prilikom stavljanja u promet na domaće tržište, upotrebu goriva od strane plovila u lukama u Crnoj Gori, teritorijalnim vodama, isključivim ekonomskim zonama i zonama kontorle emisija oksida sumpora, propisuje Vlada.

Propisom iz stava 1 ovog člana uređuje se i način utvrđivanja i praćenja karakteristika goriva, metode za smanjenje emisija zagađujućih materija u vazduh, njihovo odobravanje i utvrđivanje probnih perioda za nove metode smanjenja emisija i izvještavanje o usklađenosti sa graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija.

Goriva se stavljaju u promet ili upotrebu samo ako su u skladu sa uslovima utvrđenim propisom iz stava 1 ovog člana.

Goriva koja su u skladu sa uslovima utvrđenim propisom iz stava 1 ovog člana, ali predstavljaju rizik u pogledu bezbjednosti proizvoda stavljaju se u promet ili upotrebu u skladu sa propisima kojima je uređena opšta bezbjednost proizvoda.”

Član 14

Nakon člana 30 dodaje se novi član 30b koji glasi:

”Distribucija brodskih goriva
Član 30b

Distributer brodskog goriva dužan je da prilikom snabdijevanja plovila izda potvrdu o karakteristikama brodskog pogonskog goriva sa zapečaćenim uzorkom goriva, koju potpisuje i ovjerava predstavnik plovila koje preuzima gorivo.

Registar distributera brodskog goriva vodi organ državne uprave nadležan za promet naftnih derivata.

Registar iz stava 5 ovog člana dostupan je javnosti.

Član 15

U članu 31 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Vlasnici odnosno korisnici uređaja za skladištenje i pretakanje benzina na terminalima i benzinskim stanicama i cistijerni koje se koriste za prevoz benzina dužni su da primjene tehničke standarde utvrđene propisom iz stava 1 u propisanim rokovima."

Član 16

U članu 33 stav 1 poslije riječi: "stavljanje u promet" dodaju se riječi: "uključujući i uslove za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz".

U stavu 2 poslije riječi: "stavljanje u promet" dodaju se riječi: "uključujući i uslove za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz".

Član 17

U članu 34 stav 1 tačka 4) mijenja se i glasi: "uvoz i stavljanje u promet novih proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač".

U stavu 1 tačka 8) mijenja se i glasi: "stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu"

U stavu 1 dodaje se nova tačka 13) koja glasi: "pretakanje i skladištenje benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda i ukoliko svi potrebni uređaji i oprema nijesu u funkciji ili ne rade ispravno i pouzdano."

Stav 2 briše se.

Član 18

Član 36 mijenja se i glasi:

"Inventari emisija gasova
Član 36

Inventar emisija zagađujućih materija u vazduh i inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte i (u daljem tekstu: "inventari emisija") vodi Agencija.

Imaoci podataka (institucije, zagađivači i dr.) dužni su da podatke za potrebe izrade inventara emisija dostave Agenciji u skladu sa Planom prikupljanja podataka za izradu inventara emisija.

Plan prikupljanja podataka za izradu inventara emisija priprema Agencija i dostavlja na usvajanje Ministarstvu do 15. decembra svake godine.

Plan prikupljanja podataka za izradu inventara emisija objavljuje se u "Službenom listu" Crne Gore.

Radi unaprijeđenja kvaliteta inventara emisija Agencija izrađuje Plan obezbjeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka i dostavlja ga Ministarstvu do 15. decembra tekuće godine.

Metodologiju izrade inventara emisija, sadržaj izvještaja o inventarima i rokove za njihovo dostavljanje propisuje Ministarstvo.

Propisom iz stava 6 ovog člana utvrđuju se i i aktivnosti koje predstavljaju izvore emisija zagađujućih materija u vazduh po sektorima, liste gasova sa efektom staklene bašte i aktivnosti koje predstavljaju izvore odnosno ponore emisija gasova sa efektom staklene bašte po sektorima.

Član 19

U članu 38 stav 2 briše se.

Član 20

U članu 39 stav 2 poslije riječi: „od Agencije” na kraju rečenice, dodaju se riječi: „izuzev ako su u skladu sa zakonom obavezni da pribave integrisanu dozvolu ili posjeduju saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu”.

Član 21

Član 45 briše se.

Član 22

U članu 46 stav 3 mijenja se i glasi:

"Informacija se dostavlja evropskoj Agenciji za zaštitu životne sredine i dostupna je na internet stranici Agencije."

Član 23

Član 47 briše se.

Član 24

U članu 50 stav 2 riječ „Agencija” zamjenjuje se riječima: „organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije”.

Član 25

U članu 52 stav 1 tačka 6) poslije riječi „supstancama koje oštećuju ozonski omotač” dodaju se riječi „ i alternativnim supstancama;”.

U stavu 1 tačka 7) poslije riječi „supstance koje oštećuju ozonski omotač” dodaju se riječi „ i alternativne supstance;”

U stavu 1 tačka 8) mijenja se i glasi: „zabrani djelatnost praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija i praćenja kvaliteta goriva ako utvrdi da ih vrše lica i preduzetnici koji ne posjeduju dozvolu Agencije za obavljanje te djelatnosti.”

U stavu 1 tačka 9) poslije riječi „supstanci koje oštećuju ozonski omotač” dodaju se riječi „i alternativnih supstanci”

U stavu 1 poslije tačke 9) dodaju se dvije nove tačke koje glase:

”10) zabrani distribuciju goriva ukoliko gorivo ne odgovara propisanom kvalitetu u odnosu na zaštitu životne sredine;

11) zabrani dsitribuciju, skladištenje i pretakanje motornih benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda zaštite vazduha;”

U stavu 1 dosadašnja tačka 10) postaje tačka 13).

Član 26

U članu 53 uvodna rečenica u stavu 1 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:”

U tački 1) poslije riječi: „životnu sredinu”, na kraju rečenice dodaju se riječi: „odnosno u integrisanoj dozvoli;

Poslije tačke 2 dodaju se četiri nove tačke koje glase:

2a) stavlja goriva u promet ili upotrebu a nijesu u skladu sa uslovima utvrđenim propisom iz člana 30 stav 1 (član 30 stav 3);

2b) prilikom snabdijevanja plovila ne izda potvrdu o karakteristikama brodskog pogonskog goriva sa zapečaćenim uzorkom goriva, koju potpisuje i ovjerava predstavnik plovila koje preuzima gorivo (član 30 stav 4);

2c) prilikom snabdijevanja plovila ne izda potvrdu o karakteristikama brodskog pogonskog goriva sa zapečaćenim uzorkom goriva, koju potpisuje i ovjerava predstavnik plovila koje preuzima gorivo;

2d) ne primijeni tehničke standarde utvrđene propisom iz člana 31 stav 1 (član 31 stav 3).

Poslije tačke 7 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

7a) vrši pretakanje i skladištenje benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda i ukoliko svi potrebni uređaji i oprema nijesu u funkciji ili ne rade ispravno i pouzdano (član 34 tačka 13);

7b) ne dostavi Agenciji podatke za potrebe izrade inventara emisija, u skladu sa Planom prikupljanja podataka za izradu inventara emisija (član 36 stav 2);

U tački 8) poslije riječi „Agencije”, dodaju se riječi: „izuzev ako su u skladu sa zakonom obavezni da pribave integrisanu dozvolu ili posjeduju saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu”.

Stav 2 mijenja se i glasi:

„Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.“

Član 27

U članu 54 uvodna rečenica u stavu 1 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu lokalne uprave, ako:“

Stav 2 briše se.

Član 28

Nakon člana 55 dodaje se novi član koji glasi:

„Zabrana stavljanja u promet
55a

Zabrana stavljanja u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu stupa na snagu danom ulaska Crne Gore u Evropsku uniju.

Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „službenom listu” Crne Gore.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o zaštiti vazduha sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o zaštiti vazduha (Sl. list br. 25/10) donijet je 5.maja 2010. godine. Zakon je imao za cilj uspostavljanje, održavanje i unapređivanje jedinstvenog sistema upravljanja kvalitetom vazduha na teritoriji Crne Gore; utvrđivanje i ostvarivanje mjera u oblasti zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha kako bi se izbjegle, sprečile ili smanjile štetne posledice po ljudsko zdravlje i životnu sredinu; poboljšanje i očuvanje kvaliteta vazduha; sprečavanje i smanjenje zagađenja koja utiču na oštećenje ozonskog omotača i klimatske promjene; procenjivanje i pribavljanje odgovarajućih podataka o kvalitetu vazduha na osnovu standardizovanih metoda i mjerila, kao i obezbjeđivanje dostupnosti tih podataka javnosti; obezbjeđenje izvršavanja obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima i učestvovanje u međunarodnoj saradnji u oblasti zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha.

Na osnovu Zakona o zaštiti vazduha donijeto je 11 podzakonskih akata (7 uredbi i 4 pravilnika) a donošenje jednog pravilnika je u toku. Takođe, na osnovu ovog zakona Vlada je usvojila Nacionalnu strategiju upravljanja kvalitetom vazduha sa Akcionim planom za period 2013-2016. godina, a Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine i jedinicama lokalnih samouprava donijelo planove kvaliteta vazduha za opštinu Pljevlja i opštinu Nikšić.

Iako je Zakon u velikoj mjeri ispunio predviđene ciljeve, izmjene i dopune pokazale su se neophodnim iz nekoliko razloga:

- da bi se uvažile preporuke iz projekta o unaprijeđenju poslovnog ambijenta (tzv. “giljotina propisa”) kojim je obuhvaćena i detaljna analiza Zakona o zaštiti vazduha;
- da bi se otklonili problemi u primjeni koji su primjećeni u praksi (npr. nemogućnost izdavanja dozvole za vršenje stručnih poslova iz oblasti zaštite vazduha stranim akreditivanim laboratorijama);
- da bi se omogućilo dalje usklađivanje sa propisima EU, naročito sa propisima koji su donijeti nakon stupanja na snagu ovog zakona;
- da bi se u zakonskom okviru prepoznale institucionalne promjene;
- da bi se obezbijedio pravni okvir za funkcionisanje novih jedinica sistema upravljanja kvalitetom vazduha (mreža za praćenje alergenog polena).

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA

Oblast upravljanja kvalitetom vazduha u Crnoj Gori u velikoj mjeri je usaglašena sa evropskim zakonodavstvom. U pripremi izmjena i dopuna Zakona o zaštiti vazduha posebna pažnja posvećena je dodatnom usklađivanju sa postojećim i unaprijeđene su pravne osnove za preuzimanje novih akata EU koji su donijeti nakon stupanja na snagu ovog zakona:

Posebna pažnja je posvećena sljedećim pravnim aktima EU:

- Direktiva 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi
- Direktiva 2001/81/EC o maksimalnim nacionalnim emisijama
- Direktiva 2009/30/EC kojom se dopunjuje Direktiva 98/70/EC o kvalitetu motornog benzina i dizel goriva;
- Direktiva 2012/33/EU o sadržaju sumpora u brodskim gorivima kojom se dopunjuje Direktiva 1999/32/EC o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tečnim gorivima;
- Direktiva 2009/126/EC o benzinskim isparenjima koja potiču od punjenja goriva u motorna vozila na benzinskim pumpama; Direktiva 94/63/EC o kontroli emisija isparljivih organskih jedinjenja nastalih kao rezultat skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih stanica;
- Regulativa 525/2013 o mehanizmu praćenja i izvještavanja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;
- Regulativa 2037/2000/EC od 29. juna 2000. godine o supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
- Regulativa 842/2006/EC od 17. maja 2006. godine o određenim fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte
- Odluka 529/2013 o pravilima preračuna emisija gasova sa efektom staklene bašte koje potiču od aktivnosti vezanih za upotrebu zemljišta, promjene namjene zemljišta i šumarstvo;
- Odluka 2011/850/EU o razmjeni informacija i izvještavanju o kvalitetu vazduha;

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 3 važećeg zakona navedena izmjena je izvršena radi daljeg usaglašavanja sa Direktivom 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi.

U članu 4 važećeg zakona izmjenjen je naziv Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju u skladu sa promjenom naziva ove institucije.

U članu 6 važećeg zakona riječi:” vrši inspekcijske poslove”, brišu se jer ekološka inspekcija više nije u sastavu Agencije za zaštitu životne sredine.

U članu 7 važećeg zakona preciznije se utvrđuju nadležnosti insitucija koje vrše određene poslove vezane za upravljanje kvalitetom vazduha.

U članu 11 važećeg zakona u sastav državne mreže uključuju se i stanice za mjerenje alergnog polena što će predstavljati novu funkciju mreže za praćenje kvaliteta vazduha.

Član 17 važećeg zakona izmijenjen je da bi se omogućilo izdavanje dozvole za vršenje poslova praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija zagađujućih materija u vazduh i praćenja kvaliteta goriva stranim licima, tako da bi se ona u skladu sa principima unaprijeđenja poslovnog ambijenta izjednačila sa domaćim pravnim licima i preduzetnicima.

Iz istog razloga, nakon člana 17 dodata su dva nova člana kojima se uređuje način priznavanja inostranog sertifikata o akreditaciji u slučajevima kada međusobno priznavanje sertifikata o akreditaciji nije uređeno bilateralnim odnosno međunarodnim ugovorima.

U članu 18 važećeg zakona, kojim je propisano da zagađivač vrši praćenje kvaliteta vazduha na način utvrđen u elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu, dodato je "odnosno integrisanoj dozvoli" jer se integrisanom dozvolom takođe propisuje način praćenja kvaliteta vazduha za postrojenja kojima se izdaje ova dozvola.

U članu 19 važećeg zakona propisana je obaveza Ministarstva da izvještava Vladu Crne Gore o sprovođenju Nacionalne strategije upravljanja kvalitetom vazduha.

U članu 21 važećeg zakona promjenjen je rok za donošenje planova kvaliteta vazduha u skladu sa članom 23, stav 3 Direktive 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi. U praksi donošenja planova kvaliteta vazduha koji su već donešeni na osnovu ovog zakona (Plan kvaliteta vazduha za opštinu Pljevlja, Plan kvaliteta vazduha za opštinu Nikšić) pokazalo se da je rok propisan važećim zakonom prekratak jer do 31. januara tekuće godine nedostupni zvanični podaci za proteklu godinu i jer je u kratkom roku od mjesec dana izuzetno teško izraditi dovoljno kvalitetan strateški dokument.

U članu 29 važećeg zakona stav dva se briše jer će se emisije zagađujućih materija iz pokretnih izvora (prevozna sredstva) urediti propisom Ministarstva saobraćaja i pomorstva vezanim za homologaciju vozila.

Član 30 važećeg zakona promjenjen je jer ga je neophodno bilo uskladiti sa zahtjevima iz novih akata EU, i precizno definisati nadležnosti inspekcijskih organa. Naime u dosadšnjoj praksi pojavio se sukob nadležnosti organa nadležnih za poslove zaštite životne sredine i organa nadležnih za promet naftnih derivata. Naime, propisom Vlade je, na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma, utvrđen sadržaj zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla, dok drugi aspekti bezbjednosti proizvoda, kao i tržišni nadzor nijesu uređeni ovim propisom jer spadaju u nadležnost Ministarstva ekonomije. Novom zakonskom odredbom precizno se utvrđuje da se stavljanje u promet i upotreba goriva koja zadovoljavaju standarde zaštite životne sredine ali predstavljaju rizik sa aspekta bezbjednosti proizvoda uređuje propisima o opštoj bezbjednosti proizvoda.

Nakon člana 30 važećeg zakona dodat je novi član kojim se utvrđuju obaveze distributera brodskog goriva i organa nadležnih za promet naftnih derivata u pogledu

distribucije brodskih goriva. Ovim odredbama postiže se usklađenost sa inoviranom direktivom 1999/32/EC o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tečnim gorivima koja je izmjenjena Direktivom 2012/33/EU o sadržaju sumpora u brodskim gorivima.

U članu 31 važećeg zakona propisuje se zakonska obaveza poštovanja tehničkog propisa koji je donijet na osnovu ovog člana, to jest primjena tehničkih standarda zaštite vazduha prilikom skladištenja, pretakanja i distribucije motornih benzina.

U članu 33 važećeg zakona proširuje se pravni opsnov za podzakonski akt utvrđen ovim članom, tako što se pored postojećeg sadržaja predviđa i utvrđivanje uslova za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci.

U članu 34 važećeg zakona dodaju se nove zabrane koje se odnose na uvoz i stavljanje u promet novih proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu i pretakanje i skladištenje benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda i ukoliko svi potrebni uređaji i oprema nijesu u funkciji ili ne rade ispravno i pouzdano.

Član 36 važećeg zakona mijenja se u potpunosti da bi se obezbijedio odgovarajući pravni osnov za prenošenje obaveza koje proističu iz novih akata EU kojima se uređuje praćenje i izvještavanje o emisijama gasova sa efektom staklene bašte (Regulativa 525/2013 o mehanizmu praćenja i izvještavanja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte; Odluka 529/2013 o pravilima preračuna emisija gasova sa efektom staklene bašte koje potiču od aktivnosti vezanih za upotrebu zemljišta, promjene namjene zemljišta i šumarstvo).

U članu 38 važećeg zakona briše se stav 2 jer je pravni osnov za propis kojim će se urediti priprema nacionalnih inventara emisija zagađujućih materija u vazduh sadržan u izmjenjenom članu 36.

U članu 39 važećeg zakona eliminiše se obaveza pribavljanja dozvole o emisijama za privredna društva i preduzetnike za koje postoji zakonom propisana obaveza pribavljanja integrisane dozvole i obaveza pribavljanja saglasnosti na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu, u skladu sa preporukama projekta za unaprijeđenje poslovnog ambijenta.

Član 45 važećeg zakona briše se jer je pravni osnov za donošenje posebnog propisa o razmjeni informacija o kvalitetu vazduha nepotreban, s obzirom da je razmjena informacija već uređena ostalim podzakonskim aktima donijetim na osnovu ovog zakona.

U članu 46 propisuje se obaveza dostavljanja podataka o kvalitetu vazduha Evropskoj agenciji za zaštitu životne sredine i javnost ovih podataka u skladu sa zahtjevima Direktive 2008/50/EC. Crna Gora je i do sada dostavljala ove podatke Evropskoj agenciji za zaštitu životne sredine na dobrovoljnoj bazi, što je veoma dobro ocjenjeno u procesu evropskih integracija.

Član 47 važećeg zakona briše se iz razloga što se izvještaj o kvalitetu vazduha izrađuje na godišnjem nivou u sklopu Godišnje informacije o stanju životne sredine, što je uređeno Zakonom o životnoj sredini.

U članu 50 važećeg zakona riječ "Agencija" zamjenjuje se riječima "Uprava za inspekcijeske poslove" jer je nadležnost inspekcijeskog nadzora promjenjena uslijed institucionalnih promjena prešla u Upravu za inspekcijeske poslove.

U članu 52, 53 i 54 važećeg zakona, u skladu sa predloženim izmjenama i dopunama propisane su nove nadležnosti inspektora i odgovarajuće kaznene odredbe.

U prelaznim i završnim odredbama, nakon člana 55 dodaje se novi član kojim se zabrana stavljanja u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu odlaže do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

V SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Ovaj zakon zasnovan je na principima i ciljevima zakonodavstva EU i za potpunu primjenu i sprovođenje njegovih odredaba neophodno je obezbijediti i odgovarajuće uslove u skladu sa zahtjevima i praksom EU.

U okviru sprovođenja Zakona o zaštiti vazduha osnovne vrste troškova odnose se na finansiranje: državne mreže za praćenje kvaliteta vazduha, realizaciju programa praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja posebne namjene ukoliko se utvrdi prekoračenje propisanih vrijednosti zagađujućih materija, a zagađivač je nepoznat; realizaciju planova kvaliteta vazduha i kratkoročnih akcionih planova; sprovođenje mjera za smanjenje negativnih uticaja klimatskih promjena i mjera za zaštitu ozonskog omotača; uspostavljanje i održavanje registra izvora zagađivanja vazduha i informacionog sistema kvaliteta vazduha; izvršavanje obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima; kao i za finansiranje i/ili sufinansiranje drugih projekata, programa i mjera u cilju zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha;

Sredstva za finansiranje zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore, budžeta jedinica lokalne samouprave i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Predlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha nije predviđeno povećanje troškova predviđenih osnovnim tekstom zakona, osim u dijelu proširenja mreže za praćenje kvaliteta vazduha stanicama za praćenje alergnog polena.

Uspostavljanje sistema praćenja alergnog polena u okviru postojeće mreže za praćenje kvaliteta vazduha finansiraće se iz donatorskih sredstava. Za ovu aktivnost obezbijedena su sredstva procijenjena na oko 50.000 eura koja će biti namjenski utrošena kroz sprovođenje projekta "Izgradnja kapaciteta za integrisane globalne ekološke obaveze u oblasti investicija/razvojnih odluka", koji zajednički realizuju Agencija za zaštitu životne sredine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i kancelarija Programa za razvoj Ujedinjenih nacija (UNDP) u Crnoj Gori.